

สวค. 29
วันที่ 12 ก.ค. 62
เวลา 13.40

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส32241
รับที่ : 510794/62
วันที่ : 12 ก.ย. 62 เวลา : 13:29

ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๘๕๓๘

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเสนอมาตรฐานสถิติเพื่อให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนารายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๑
 ๓. สำเนารายงานการประชุมนำเสนอและรับฟังข้อคิดเห็นที่มีต่อร่างมาตรฐานการผลิตสถิติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๑
 ๔. หลักการพื้นฐานสถิติทางการ
 ๕. แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ
 ๖. นโยบายด้านมาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการ
 ๗. มาตรฐานการผลิตสถิติ
 ๘. สำเนาหนังสือกรมการจัดหางาน ที่ รง ๐๓๐๙/๒๖๓๐ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒
 ๙. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๒๓๘๐๒ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒
 ๑๐. ใบรายการ QR Code

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขอเสนอเรื่อง มาตรฐานสถิติ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ (๒) จัดทำมาตรฐานสถิติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ด้วยประเทศไทยมีลักษณะเป็นระบบสถิติแบบกระจายงาน กล่าวคือ มีหน่วยงานภาครัฐที่ผลิตสถิติจากการบริหารงาน งานทะเบียน และจากความต้องการเฉพาะของหน่วยงาน และมีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยสถิติกลางในการผลิต บริการ และบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศ ตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยเป็นการผลิตสถิติเพื่อตอบสนองการใช้งานเฉพาะตามภารกิจหลักของแต่ละหน่วยงานยังคงมีความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของข้อมูลสถิติ ทั้งกรอบแนวคิด คำนิยาม หน่วยวิเคราะห์ทางสถิติ การจัดจำแนก และวิธีการผลิตสถิติซึ่งมีทั้งที่อ้างอิงตามมาตรฐานสากลและที่กำหนดขึ้นเองเพื่อใช้ภายในหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลหรือบูรณาการข้อมูลร่วมกันได้

/จากสภาวะการณ์...

จากสภาวการณ์ดังกล่าว ในการบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศจึงจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อให้ “มาตรฐานสถิติ” ประเทศมีสถิติที่สำคัญสำหรับใช้เป็นองค์ความรู้ในการจัดทำนโยบายและแผน และใช้ในการตัดสินใจเพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศ โดยต้องการให้ข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมาวิเคราะห์และใช้ประโยชน์กับสถิติและสารสนเทศที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ ร่วมกันได้บนพื้นฐานของกรอบแนวคิด คำนิยาม หน่วยวิเคราะห์ทางสถิติ การจัดจำแนก และวิธีการผลิตสถิติที่เป็นมาตรฐานอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน เพื่อกำหนดนโยบายและติดตามผลการดำเนินงานด้านสถิติของประเทศให้เป็นไปตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

๒) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๔) มีเป้าประสงค์หลักคือ การพัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน คุณภาพ สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการเพื่อตอบโจทย์การตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายในการพัฒนาในทุกระดับ (ประเทศ ภารกิจ และพื้นที่) และตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ คือ การพัฒนาคุณภาพสถิติให้ได้มาตรฐานสากล

๓) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบร่างปฏิญญารัฐมนตรีหัวข้อ “Navigating policy with data to leave no one behind” โดยร่างปฏิญญา มีสาระสำคัญเป็นการแสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างศักยภาพของระบบสถิติของแต่ละประเทศ โดยเฉพาะการจัดให้มีการพัฒนาและเสริมสร้างสถิติทางการ (Official Statistics) ที่เชื่อถือได้และทันต่อเวลา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และการจัดทำนโยบายต่าง ๆ รวมทั้งร่วมกันพัฒนาข้อมูลสถิติทางการสำหรับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามวาระเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๔) คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน ได้มีคำสั่งที่ ๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ เพื่อกำหนดนโยบายด้านการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานสถิติ และพิจารณาสถิติที่สำคัญในการบูรณาการสถิติทางการ

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑) กระทรวงฯ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดให้มีการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติที่มีศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุมณฑา กีระนันท์ เป็นที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านข้อมูลและสถิติพิจารณาให้ความเห็น เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ใช้ข้อมูลให้เกิดมาตรฐานสถิติที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อใช้ผลิตสถิติทางการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒) กระทรวงฯ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อมาตรฐานสถิติจากหน่วยงานที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขาทั้ง ๒๑ สาขา ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบสถิติของประเทศ เป็นจำนวน ๒ ครั้ง เพื่อรับฟังความคิดเห็นและการยอมรับในการนำมาตรฐานสถิติไปใช้งาน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓) กระทรวงฯ ได้มีหนังสือ ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๔๕๖๑ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ นำเสนอเรื่อง มาตรฐานสถิติเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งว่า ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่แล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอส่งเรื่องดังกล่าวซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการในขั้นตอนก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีคืนมาพร้อมความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กระทรวงฯ พิจารณา ทั้งนี้ กระทรวงฯ ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอเรื่องดังกล่าวเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ (๒) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่จัดทำมาตรฐานสถิติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้เห็นชอบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องด้วยประเทศไทยมีลักษณะเป็นระบบสถิติแบบกระจายงาน ส่งผลให้การบูรณาการข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อลดงบประมาณและเกิดความคุ้มค่าทำได้ยาก อีกทั้งยังส่งผลต่อนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ต้องการบูรณาการข้อมูลภาครัฐให้เกิดการใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกันเพื่อให้ผู้บริหารประเทศมีข้อมูลที่ใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผน และติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำมาตรฐานสถิติจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาสถิติทางการเพื่อให้ได้ระบบสถิติที่ทันสมัย (Modernization of statistical system) โดยการใช้มาตรฐานสถิติมาเป็นตัวปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตสถิติทางการในเชิง “อุตสาหกรรม” ทั้งระบบสถิติของประเทศ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบและประกาศให้หน่วยงานนำมาตราฐานสถิติไปใช้ในการจัดทำข้อมูลสถิติต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

มาตรฐานสถิติ หมายถึง ข้อกำหนดหรือแนวทางที่ตกลงร่วมกันในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ ทั้งจากการสำรวจและการบริหารงานในการผลิตสถิติเรื่องต่าง ๆ ที่ช่วยให้สามารถบูรณาการทั้งข้อมูลต่างช่วงเวลาและต่างแหล่งข้อมูลได้ ทั้งนี้ กระทรวงฯ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้มีการศึกษาและจัดทำมาตรฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ โดยมีมาตรฐานที่ดำเนินการแล้วเสร็จ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๔.๑ หลักการพื้นฐานสถิติทางการ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบเชิงนโยบายให้กับหน่วยงาน อันได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ นำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้ได้สถิติทางการที่มีคุณภาพที่เป็นไปตามมาตรฐาน UN คือ The Fundamental Principles of Official Statistics: FPOS ที่ประกาศเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๓ ซึ่งประเทศไทยได้ยึดหลักการดังกล่าวในการพัฒนาสถิติทางการตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย โดยมีหลักปฏิบัติเพื่อการจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย (Thailand Code of Practice: TCoP) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔.๒ แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นคู่มือให้กับหน่วยงานในการทำหลักการพื้นฐานสถิติทางการไปใช้ให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติ โดยมีระดับการนำไปใช้ ๓ ระดับ คือ ๑) กำหนดเป็นกฎหมาย ๒) กำหนดเป็นนโยบาย ๓) กำหนดเป็นแนวปฏิบัติที่ดี โดยได้มีการอธิบายและนำเสนอตัวอย่างการนำหลักการพื้นฐานสถิติทางการที่ประเทศต่าง ๆ นำไปปฏิบัติ ซึ่งเอกสารดังกล่าวได้อ้างอิงตาม United Nation Fundamental Principles of Official Statistics, Implementation Guidelines, ๒๐๑๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๔.๓ นโยบายด้านมาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการ เพื่อให้สามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยสถิติเข้าใจ เห็นความสำคัญของการจัดทำและใช้มาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการ รวมถึงการจัดทำข้อมูลของหน่วยงานให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด ซึ่งจะทำให้สถิติทางการสามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ เกิดความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรในการผลิตสถิติ ซึ่งเป็นหนึ่งในการนำหลักการพื้นฐานสถิติทางการสู่การปฏิบัติในหลักการที่ ๔ การใช้มาตรฐานสากล (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๔.๔ มาตรฐานการผลิตสถิติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดมาตรฐานในการจัดทำสถิติ ตั้งแต่การกำหนดแนวคิด (Concept) ในการผลิตสถิติ (คำนิยาม หน่วยที่ใช้ในการจัดทำสถิติ การเก็บรวบรวมข้อมูล รูปแบบคำถาม รหัสการจัดจำแนกสถิติ และการนำเสนอสถิติ) โดยตัวแปรที่จัดทำมาตรฐานนี้เน้นตัวแปรที่ใช้งานร่วมกันในหลายหน่วยงานและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลมีอยู่ประมาณ ๓๐ ตัวแปร มีทั้งที่ต้องจัดทำใหม่หรือหารือระหว่างหน่วยงานที่จะบูรณาการร่วมกันเพื่อเป็นมาตรฐานประเทศ เช่น เมืองชนบท ผลิตภัณฑ์ เชื้อชาติ และที่มีหน่วยงานเจ้าภาพที่จัดทำเสร็จแล้ว เช่น สกสศเงิน พิกัดอัตราศุลกากร อุตสาหกรรม และที่ต้องประสานกับหน่วยงานเจ้าภาพเพื่อพัฒนามาตรฐาน เช่น การศึกษา เป็นต้น โดยมีมาตรฐานที่จัดทำแล้วเสร็จ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗) ดังนี้

๔.๔.๑ เพศ เป็นตัวแปรพื้นฐานในการกำหนดคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ และนำเสนอข้อมูลให้เห็นถึงความแตกต่างในเชิงเปรียบเทียบสถานการณ์ระหว่างเพศในแง่มุมต่าง ๆ โดยเพศ (Sex) หมายถึง เพศที่เกิดตามธรรมชาติที่เป็นลักษณะทางกายภาพที่ถูกกำหนดจากชีววิทยา ซึ่งในการจัดทำร่างอ้างอิงรหัสการจัดจำแนกจากมาตรฐานสากล International Standard ISO/IEC ๕๒๑๘ - Codes for the representation of human sexes มีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ โดยผลจากการประชุมรับฟังข้อคิดเห็นและคณะอนุกรรมการฯ กำหนดให้ควรมีการจัดทำมาตรฐานเพศสภาพหรือเพศภาวะเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใช้งานต่อไป

๔.๔.๒ อายุ เป็นตัวแปรพื้นฐานที่ใช้กำหนดคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ ของประชากร เป็นข้อมูลบุคคลที่มีการเก็บรวบรวมและนำเสนอรายงานบ่อยครั้งที่สุด จัดทำขึ้นโดยอ้างอิงรหัสการจัดจำแนกจาก Provisional guidelines on standard international age classification, UN เผยแพร่เมื่อ ค.ศ. ๑๙๘๒ มีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ นอกจากนี้ได้มีการปรับปรุงเนื้อหามาตรฐานที่กำหนดให้มีความทันสมัยและครอบคลุมการจัดทำสถิติอายุตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานและคณะอนุกรรมการฯ

๔.๔.๓ ประเทศ เป็นตัวแปรพื้นฐานในการจัดทำข้อมูลทั้งในระดับสากลและระดับประเทศ เพื่อดูการแบ่งเขตภูมิศาสตร์ในระดับประเทศ ระดับทวีป และการจัดกลุ่มประเทศตามกลุ่มเศรษฐกิจ โดยร่างมาตรฐานประเทศนี้จัดทำขึ้นโดยอ้างอิง Standard Country or Area Codes for Statistical Use (M๔๙), Revision ๔, UNSD และ ISO ๓๑๖๖ Country Codes ขององค์การมาตรฐานสากล (ISO) มีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

๔.๔.๔ สถานภาพการทำงาน เป็นตัวแปรสำคัญที่นำมาใช้ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะการทำงานของบุคคล ชั่วโมงการทำงาน อาชีพ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ จำนวนคนทำงาน ต้นทุนการทำงานและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยร่างมาตรฐานสถานภาพการทำงานนี้จัดทำขึ้นโดยอ้างอิงรหัสการจัดจำแนกจาก International Classification of Status in Employment (ICSE-๙๓) ประกาศเมื่อ ค.ศ. ๑๙๙๓ ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) มีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

๔.๔.๕ อุตสาหกรรม เป็นตัวแปรสำคัญในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลสถิติอุตสาหกรรมทั้งในสถิติประชากร สถิติการผลิต สถิติแรงงาน และสถิติด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ รวมถึงการจัดทำระบบบัญชีประชาชาติ โดยกำหนดให้ใช้การจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification: TSIC) ของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เป็นมาตรฐานการผลิตสถิติของประเทศ ซึ่ง TSIC จัดทำขึ้นโดยอ้างอิงมาตรฐานสากล คือ International Standard Industrial Classification of All Economic Activities: ISIC, Revision ๔, UNSD ประกาศเมื่อ ค.ศ. ๒๐๐๘ มีกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ที่มีภารกิจจัดทำการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) ปี ๒๕๕๒ พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า เพื่อให้การพัฒนามาตรฐานสถิติของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงไม่ขัดข้องที่สำนักงานสถิติแห่งชาติจะนำเสนอ “การจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) ปี ๒๕๕๒” เป็น ๑ ในมาตรฐานการจัดทำข้อมูลสถิติของประเทศไทยต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศใช้เป็นมาตรฐานกลางในการจัดทำข้อมูลสถิติของประเทศไทย ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ (๒) ต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

๕.๒ กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เสนอความเห็นต่อเรื่องมาตรฐานสถิติเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๓๘๐๒ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙) โดยหน่วยงานดังกล่าวพิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องและเห็นด้วยในหลักการของมาตรฐานสถิติตามที่กระทรวงฯ เสนอ เพื่อให้ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐนำมาตราฐานสถิติไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อมูลสถิติของหน่วยงาน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน เพื่อรองรับการบูรณาการ แลกเปลี่ยน และเชื่อมโยงข้อมูลให้มีประสิทธิภาพในการวางแผนและกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
กระทรวงการคลัง	- ควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์มาตรฐานสถิติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำข้อมูลสถิติของหน่วยงานต่อไป - การรวบรวมข้อมูลในการจัดทำศูนย์กลางรายการข้อมูลภาครัฐนั้น ควรมีการกำหนดรายละเอียดขอบเขตของข้อมูลเนื้อหา รูปแบบ และวิธีการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้จัดทำข้อมูลให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานต่อไป
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	- ควรพิจารณากำหนดให้หน่วยงานสามารถผลิตสถิติใหม่เพิ่มเติมได้นอกเหนือจากที่กำหนดภายใต้มาตรฐานสถิติ หากพิจารณาแล้วมีความจำเป็นที่ต้องจัดทำ และเป็นประโยชน์ต่อประเทศ
กระทรวงคมนาคม	- ควรสร้างการรับรู้และความเข้าใจในรายละเอียดของมาตรฐานสถิติดังกล่าว รวมถึงแนวทางการเชื่อมโยงกับนโยบายการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) และกรอบการกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance Framework) ด้วย
กระทรวงแรงงาน	- สำนักงานสถิติแห่งชาติอาจพิจารณานำเสนอการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ปี ๒๕๕๔ เพื่อเป็นมาตรฐานในการจัดทำข้อมูลสถิติของประเทศด้วย
กระทรวงวัฒนธรรม	- ในเรื่องความเหมาะสมในการจัดเก็บ รวบรวม การนำไปใช้ประโยชน์ หรือการเผยแพร่ข้อมูล ควรคำนึงถึงประเด็นการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานสำคัญในความเป็นส่วนตัว (Privacy Right)

หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	- นอกจากการประกาศใช้มาตรฐานสถิติที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จในคราวนี้ หากมีประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและคุณภาพสถิติ ที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้หน่วยราชการต่าง ๆ นำไปใช้งานร่วมกัน ทั้งในด้านมาตรฐานทั่วไป และมาตรฐานเฉพาะด้าน ควรเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดทำสถิติทางการ ให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน - สำนักงานสถิติแห่งชาติควรมีบทบาทในด้านการสนับสนุนทางวิชาการสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความต้องการหรือจำเป็นต้องทำการสำรวจและจัดเก็บข้อมูล เช่น การจัดทำแบบฟอร์มการสำรวจ การกำหนดนิยาม ความหมายต่าง ๆ ให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์และมีความสอดคล้องกันระหว่างหน่วยงาน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะข้อมูลของหน่วยงานด้วย เนื่องด้วยข้อมูลบางประเภทอาจมีความจำเป็นต้องจัดจำแนกในลักษณะอื่นโดยมีมาตรฐานเฉพาะด้านหรือมีกฎระเบียบอื่นที่ใช้บังคับอยู่แล้ว - ในด้านการจัดทำเป็นศูนย์กลางรายการข้อมูลภาครัฐนั้น เนื่องจากการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานอื่น ทั้งจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ดังนั้นควรมีการแสดงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลสถิติจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น และการนำข้อมูลต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง และได้ประโยชน์สูงสุด อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อมูลของหลายหน่วยงานเป็นข้อมูลที่มีลักษณะเฉพาะด้าน มีปริมาณข้อมูลจำนวนมาก รวมทั้งหลายหน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูล มีระบบการบริหารจัดการและเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานอยู่แล้ว การจัดทำเป็นศูนย์กลางรายการข้อมูลภาครัฐดังกล่าว จึงควรศึกษาถึงรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการ ทั้งในด้านการจัดทำระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่เหมาะสม ข้อมูลที่เผยแพร่ควรมีความเป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ ควรระมัดระวังมิให้การทำงานมีความซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณด้วย - นอกจากความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐแล้ว เห็นควรให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยสถิติกลางของประเทศ ประชาสัมพันธ์ให้ภาคเอกชน มีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของมาตรฐานสถิติ พร้อมทั้งประสานความร่วมมือ และส่งเสริมให้องค์กรในภาคเอกชนมีการจัดทำข้อมูลสถิติที่สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่มาตรฐานสถิติ เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานของภาคเอกชน รวมทั้งการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต่อไป
ธนาคารแห่งประเทศไทย	- ปัจจุบันหน่วยงานสถิติแต่ละแห่งมีการจัดทำสถิติโดยใช้มาตรฐานสากลที่แตกต่างกัน จึงขอเสนอให้มีการหารือและแลกเปลี่ยนการทำ mapping ข้อมูลสถิติระหว่างหน่วยงาน เพื่อจัดทำทะเบียนข้อมูลสถิติกลาง และให้สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบมาตรฐานสถิติที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และประกาศใช้เป็นมาตรฐานในการผลิตสถิติ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ นำมาตรฐานดังกล่าวใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อมูลสถิติของหน่วยงานต่อไป เพื่อให้ข้อมูลสถิติของประเทศสามารถแลกเปลี่ยน เชื่อมโยง และใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่จัดทำขึ้นต่างช่วงเวลาและต่างแหล่งข้อมูลได้ร่วมกัน สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจในการกำหนดนโยบายหรือตอบโจทย์ตัวชี้วัดต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เกิดความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรในการผลิตสถิติของประเทศ

๖.๒ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐจัดทำสถิติให้เป็นไปตามแผนกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินงานทางสถิติตามแผนแม่บทและดำเนินการให้ถูกต้องตามมาตรฐานสถิติ

๖.๓ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐจัดส่งข้อมูลการใช้มาตรฐานสถิติ รวมถึงรายละเอียดของข้อมูล (Metadata) ตามมาตรฐานที่สำนักงานสถิติแห่งชาติกำหนด ทั้งข้อมูลระดับย่อย (microdata) และข้อมูลสถิติ เพื่อให้สำนักงานสถิติแห่งชาติรวบรวมเป็นข้อมูลในการจัดทำศูนย์กลางรายการข้อมูลภาครัฐ (National Data Catalogue and Directory services) และเพื่อให้สามารถติดตามและเพื่อให้สามารถติดตามและประเมินสถานการณ์การพัฒนาสถิติของประเทศให้มีคุณภาพ ตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการและสอดคล้องตามมาตรฐานสากลสามารถนำมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกันได้อย่างคุ้มค่า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๗๔๔๙

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๒๑ - ๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pstand@nso.go.th